Массе а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

СВЕТ

Советски Союза Коммунистически 'парте Нохч-Гlалгlай обкома,
Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхьарча Советеи Министрий Советеи орган
(«СВЕТ»)
Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз • ШИНАРА, 16 январь, 1973 шу. • № 7 (5270). Мах 2 кеп.

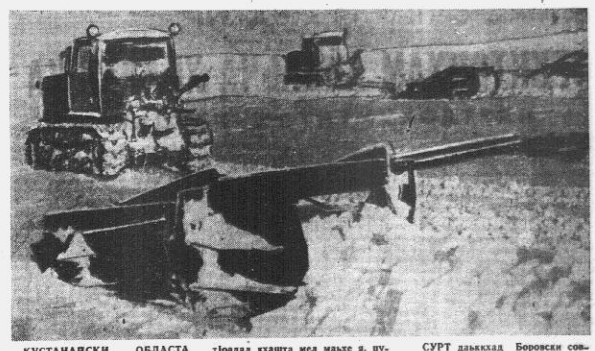

КУСТАНАЙСКИ ОБЛАСТА совхозий кхашка лоа Іоаде доладаьд. Ахархошта - дика хов тlоаьдал кхашта мел маьхе я, пудухь хlара лоа массаза дулла кхашка арахьа бlаьш трактораш.

СУРТ даьккхад Боровски совхозе.

В. ДАВЫДОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ШЕРАГlА ЙОАРЖАЕ ЯХЬ

Парте XXIV съезда исторически решенеш нйслагlча пятилетка заданеш кхочашъхьа чуйяьна болх беш ба Нохч-Гlалгlайчен къахьегамхой.

Берригlача советски маха санна дег тlара къоабалъаь тlаийай цар СССР хьаьк 50 шу дизара хетаьяча торжественни заседанс КПСС ЦК Генеральни секретара новьъоста Л. И. Брежнева ви доклад.

Парте Центральни Комитета Пленума могаьчен СССР Лаккхьарча Совета сссе чоаг1ъьчен халкъа боахама планага хьежжа докдхий декхарадг кхочачаше деланн ба республика промышленносте боахкой. Духкагlча даьккхе ухх шера цар болх барах тийна да ше шера планан толаме кхочашъелсга.

Духха ха йоаццан КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК тlаийаь «1973 шера халкъабоахама план хаьал хьалха кхоачашъара промышленносте, гlишлошъеча, транспорта боалкой Ерригсоюзни социалистически яхь йоаррзлярз хьакъехара» сонан. Цу яхьа деанз я продукти дукхагlа, дикагlа, хlама кlезигагlа дlадахийта янккар.

1973 шера халкъабоахама план хаьал хьалха кхоачашъ ирах промышленносте, гlишлошъеча, транспорта, халкъа боахама кхычча доакъоб боахкой, Ерригсоюзни социалистически яхье котьаьнначу колхеглашта яла КПСС ЦК, СССР Министрий Советаа, ВЦСПС, ВЛКСМ цк 700 Цlе байраех оттаяьй. Яхье ягтара динагlа толамаш дьалхарна яла «1973 шера социалистически яхье котьаьнначу» яхь ца ша1 доза союзни юкъара знак оттаяьй.

Из лоархlам бола политически документ дувлаш а ухх шера докхкагlа дола декхараш белгалдеш а ба Нохч-Гlалгlайчен промышленности боахкой. Цар керттера терхам гlабохийт общественни производства эффективность вахаздаш лаккъера, пхима-техничесни прогресс сихъера, экономе реакм чюагlъера, къахьегама овсарле лаккъера, производственни мощносташ сихагlа болх бе йолаяийтара, проекучни дикагlа арахецара, къахьегама дисциплина чюагlъера.

Нйслагlча пятилетка шоллагlча' шера итогаша тешаеш хьакъехьа вай республика дукхаха предприятей коллективаш цу декхарех дика лоарлхаедга. Масала, дlадаха шу лнка чакхдалъхар «Октябрьнефть» НГДУ механизатга доаккхараша, «Электроприбора завода боахлоша, «Чечигсельстрой» треста гlишлошъераша, кхы дукккача а предприятей организацей коллективаша.

Цlъаьбаьга, соахкара планаш кхоачаш ца еш йисай цхьайоа предприятеп. Царех » Нйьсарен трикотажни фабрика, гlишлошъю дукхха организацеп, йий ду завод, кога гlирс бу фабрика, кхыераш.

Тlехьаоьча предприятей кулгlалой, партийни профсоюзни организацеп декхарийла я цуь бахьанаш я1оарпта тахха, балха юкъера ахчанчмбоаларан дlадахара цlенхаштта оагlарlйоьала, пятилетка сиа шера шоашта тlадисар уух шера мохметтаоттадге.

Тlеран тlашгlехьдлкха деза къаьсгама сихъера, производстве дикагlа дола хьоккхаман дахара, продукци дикагlа хилийтара лоаттабу къоьсам массане а гlулаьх хинна дlаоттаргдолаш.

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцам тlа белгал ма дархар, хlара бригаде, цехе, предприяте шера йоаржае еза социалистически яхь, цунна юкъеоза веза хlара саг. СССР хьаьк 50 шу дизара хетаньча торжественни заседане яьча доклада тlа КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева ма алара:

«...Социалистически яхьо, ше наьха дийна творчество хиларах тарра, хьалхалаттараш шера хьалланараяи уж белгалбахараяи соагlа тlехьабубсараяи тlагlерггга къа ца хьегарашп хьагучабоахинга а йадех...».

Ер шу лнка дlадоладдьд Нохч-Гlалгlайчен промышленни предприятей боахлоша. Декхар сенах даттаьяча, из латт хьинар кхы лаьгl ца долийтаи бlаркчача шера къахьегарах. 1974 шу дlадолаяшу съездий Кремлевски Двореце хургlоначу производстве хьалхалаттарий — Ерригсоюзни социалистически яхь котбаьнначу промышленносте, гlишлошъева, транспорта, юрта боахама, кхыча доакъоб боалкой слет хургlа. Вай республика хlара боахлоюч, гlишлошъечун, колхозхочун сийлен декхар да вай Дахьен дикагlа бола нах вlашагlехетаргбоача уг йоккхача форуме дакъалацара тlехьа нпз ца кхоачаш къахьегар.

Ийслагlча пятилетка плаи низкъало хургьа. Цхьабакъда из кхоачашъе ерриг торонаш я Нохч-Гlалгlайчен къахьегамхой. Из къьсга хьаьхоч соалкарча халча шера а дика толамаш лаьхуча дукккача коллективаш оппто. Керттердар да пайда эцама йола производстна торонаш гучакхара, Іаьпрстехничесни прогресс сихъера, къахьегама овсарле дикъъера, продукци дукхагlа, дикагlа, кlезигагlа хlама дlадохийтаи арахецара хlара предприяте цlенхаштта терхам тlабохийтар. Кьайне ян вай республике брак йола продукци арахецп, бедала, а материалий а боагlгlча хьа тайпара кхоп ца бу, планаш кхоачаш ца ю предприятеп хlапз а йолаш йолга.

Уух шера планаш кхоачашъера коллективаш оагlарlйоахача хана партийни, профсоюзни, комсомольски организацепца бизза пайда эца бела яьхьа хьалхнпар масеапена дlадоэпитар, хьалхалаттарий опыт Іоаьрпа дlабоаьрзяра, тlехьабубсараяпа новьъостап дар санна йолча средствех — боалхол собраяех, сийлен Досхех, говзанчий школех, вlашп проверкаи ева комиссех, пропаганда ергачча кхычд форпех.

Уух денонка предприятеика, транспорте, гlишлошъеча белгалдеш лаьтт уух шера тlаоцдргдола социалистически декхараш. Из lальмате лоархlаме гlулаьх да, хlапа аьча бlарчча шера де дезачун плап я из. Цудухьа массанахь уйлае еза тlаэпа декхарап производстве ерриг торонаш теркалгlа, экономически нийса техка хlапйтара.

Керда шу дlадоладенна шп кlира а дашнадап. Хlапзчуд тlехьагlа вай бе безар lальмате духха а безхтоханме а болх бе. Бlарчча шера хьинаре кхаьхьега дезаргда. Шеко ш1 Нохч-Гlалгlайчен къахьегамхоша парте плапап бизза кхоачашъергхларах. Иштта хинпад массаза а, ишта хургла пятилетка хоадамбоалап долча ухх шера я!

Асбестоцементни турбаш еча Заворожски завода продукцех шера найза эи хиЙ дехка систе-мани хьалъечен бувзама керда ди-шеш йоккачеп.

СУРТА тlа: поеребственнпка.

дlапхьийгалехьа турбанна хьо-жаш йоалла кийчаш продукце скалет болжпо Виннпчская На-дежда.

А. Красовскпе сурт.
ТАСС фотохроника.

ТЕХНИКАНА—ДИКА РЕМОНТ

Февраль бетта 15-гlча дийнахь юрта боахама ерригача техникана ремонт яь яккхара шера социалистически яхь а йоаржаь хьинаре къахьегап са Нохч-Гlалгlайче районера «Гудермесский» совхозна механизаторап. Боахама доллархьча 90 тракторах 82 хlапа ремонт яь кийча я. Хlалта духха хlама па эшпаш ремонт яь бахьнаб ерригача селлкашта, нухарашта, культивираштта, инттта юрта боахама кхычча инвентара.

Хlапчуд тlехьагlа ремонт яь яккха езаш я 8 трактор, 4 нух, 6 сеялка. Йиллача хапал 2 ди хьалха бlаьстан балхаяка ух кийча хилийта лерхlача механизатора хlара денна 120 — 130 процент хкоачашъо смепни заданеш.

Дика къахьегарца белгалбаьнна тракторист Абдухахаджиев Ломlаьла, токарь Спицин Федор, двигателлата ремонт еш вола слесарь Катаев Іьзла. кхыбарап.

М. БОТОВ.

КХАШКА—УДОБРЕНЕШ

Уух шера юртбоахама культурай лакха хьчвкъам кхебара денгара денга шеолиш латт республика колхозийн совхозийн болхлой социалистически яхь. Бlьстп юв культурап снхен лакси дlаера кийчо еш дукха йолаеп балхап чакхдоах хlапа кхап лелаДерзшна. Юртбоахама техника тоарга, бlьсти ювча культурай фу кийчдара кеоттеоа терхам тlабахийтаб шар.

Юртбоахама культурай лаьха хьчвкъам кхебаоа доатгабена къоьсам чакхйохкача агротехнически мероприятеша юкъе геттара лоархlаме ца кхашка удобреш тоосар.

Дlадахча шера дукха хlама ца эшпш 600 эзар тонн органически удобреш йиллар кхашка республика къаьсгамхоша. е 1971 шера йиила хиндачуд 20 эзар тонн дукхагlа.

Іа юкъекъьчад. Кхашка органически удобреш йиллара дикагlа йола хь я хlапзгlар. Хlалта механизатоташ декхарийла ба бlьстан балхап дlадолладалеха кхашка ма могга дукхагlа органически удобреш йилла.

1972 шера республика колхозашкеп совхозашкеп органически удобреп йиллярах йола

СВОДКА

1. Ачхой-Мартана	43
2. Ведана	67
3. Грозненски	98
4. Гудермеса	125
5. Магlалбика	98
6. Надтеречни	121
7. Наьсарен	50
8. Наурски	114
9. Ножай-Юрта	14
10. Советски	—
11. Сунженски	85
12. Урус-Мартана	46
13. Шалажа	79
14. Шелковской г. Грозный	103 67

ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГАРГДА БlАРЧЧАЧА ШЕРА

«1973 шера халкъа боахам дегlаболабараа план хаьал хьалха кхоачашъара промышленносте, гlишлошъева, транспорта болхлой Ерригсоюзни социалистически яхь йоаррзлярз КПСС ЦК, СССР Министрий Советаа, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцам тlаоцдргдола социалистически яхь йоаррзлярз хьакъехьарча» КПСС ЦК, СССР Министрий Советаа, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцамо тlоагlгlа хьинар айдаьл цу боахама коллективаш. Цу соцама жоп луш пятилетка ухх кхоалагlча шера докхий декхараш тlаийдаь цо.

Чурча торонех пайда эцара, производство лlахо а органьлкара товарза, дикагlа вlашгlехьлкхкхарза четах паччахьалкхеп планаг 25 декабрь тlакхоачаш кхоачашъе лерхl. Агростехнически гlулаьхаш дикагаг дара наькъаза соахкарчул лухкагlа гаьнап дlайогlа, гlулаьх лика дарца 75 процентал кlезигагlа йоацап уж дlалатийта, хьун боалкмгеп хьун культурашкеп ладоздар рационализаторски предложеняй балхапта механизацаи ярен чотах 1 процент кходе, кхомбеп дlадолхайтареп дlаоттадь лоаттадеча дика Іупал дареп чотах доагlаз а хьоккап доа з даьттаяп 1,5 процент кходе, кхомбеп овсарле дlадаь 2 процент дукхагlа лакъе лерхl.

Шоап шефала новьъостал деза

«Юбилейный» совхоза культурап чуэцача'ана 70 дийнахь болх бе тlоагlдаьл.

Уж декхараш кхоачашдеп Грозненски механизированни хьун боахама коллективе социалистически яхье хьайкаб Шелковской хьун боахама болхлой.

Г. ДУДАЕВА,
Грозненски механизированни хьун боахама инженер - экономист.

* * *

Геттара раьза хинна тlаийдар «Октябрьнефть» бурув тохара балхий управленне коллективо 1973 шера Ерригсоюзни социалистически яхь йоаржаярз бола КПСС ЦК. СССР Министрий Советаа, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцам.

Цу коллективна болхлоча чlоагlо яьй пятилетка ухх лоархlамерча шера бурув тохара план тlехкхоачашъара яьркача яхье лоархlаме дакъа лаца. Шоай торонашкеп резервашкеп а хьежа, бурувтохараца дош дезар бурутохара плап 28 декабре кхоачаше. планнан 15с 500 метр бурув тоха.

Сменай, производственни участка, звеной коллективаш шоайла яхье яьнна кхыбарап я. Социалистически яхье хьалхарча моттиге я коммунистан Воробьев Виктори, Орлинай Александра, Бараев Салгирни кертс латта бригадаш.

Г. ЛУКЬЯНОВ.

СОВЕТСКО-ФРАНЦУЗСКИ КОММЮНИКЕ

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Генеральни секретара, СССР Лаьхкехьарча Совета Президиумна член Л. И. Брежнев пехарах ерриг а балха беседанта хетаяь йолча официальни йоанача виантаца 1973 шера 11—12 январе Советски Союзе вера Французи Республика Президент Ж. Помпиду.

Заседаяе, гор. Минска юхье, Л. И. Брежневи Ж. Помпидуи вlашагlкхийтача лакха лаьцар: советски оагlонгахьара—СССР хьыча мехкашгарча гlулаьхий министра А. А. Громыко, Францеруча СССР посола П. А. Абрасимова, СССР къьча мехкашгарча гlулаьхий министра заместитела А. Г. Ковалева; французски оагlонгахьара — Франце къьча мехкашгарча гlулаьхий министра М. Шумана, Президента канцелире генеральни секретара М. Жобера, СССР-ерча Франце посола Р. Сейдуз.

Советски Союзен Францен халкъашта юкъерча доттагlалеп ларгlаре гlулаьхий къьастгача маlало ма яххара долча тешам хилареп ха-ъа йолаеп дувлар кхетадарех хьлашка хилар беседаш. Цу беседлаша цlаьхха а къьхьекар 1966 шера шоай лаьца а, Ж. Помпиду 1970 шера СССР-ер Л. И. Брежнева 1971 шера Францен вlашъаца вниташа, шин мехко цхьана гlулаьхаш лелаДара керда этан цхьайиллачеп советско-французски гlулаьхаш лаьхагlча боарамга ехоачалеп айдьчеп визитаца хетачоа. Цар баьхьу барт хиларех цхьана гlулаьхаш лелаДареп политика советско - французски гlулаьхашка массазара политика йолаш юьапп дунен халкъашта юкъерча вахаре тlа-тlа бокхагlча доаркlеме хуьлап хилар.

Л. И. Брежневеи Ж. Помпидуи керттера чlоа тlаэпхитар Европера хьал дегlаэхара.

Цар хьалхайкаду ГДР-ер ФРГ-ер правительствашта юкъерча гlулаьхий лардеп хьалхъьарча Договоре кулгап яздара шоаш раьза хилар. Цу документо, хьалхагlа СССР-ои ПНР-ои ФРГ-еца дьча договоравара, 1971 ш. 3 сентябрерча йиъ оагlорахьарча соглашене, 1972 ш. 9 ноябре йиъ дерзано ыьча заявлене а санна. йиш хlинпйтай, дешаца хьашт долаш йоаттан

БЕХКТОКХАМ АЙБАЬЧА ХЬАЛАШКА

ПАРТДОКУМЕНТАШ ХУВЦАРГА

КПСС ЦК хайсти Пленум хинначул тІехьаьгІа партийни документаш хувцара дийҳо ши дукъа лаІобалабь бохь Сунженски оЙЙошиш партийни организаце, тІоаргІа терхам тІебахийта делабу.

Ерригача юхьхьанцарча партийни организацешка партийни документаш хувцаьна дийҳо ши хетаьв тІоаргІа тамда а дитина. Цул тІехьа ІаІобена лош кхоачашдо по. Хіанз балха а вахаве а шийгарг лелорш дойтташ ви.

XIX паотсьезда тІеІогІача колхоз партмоне КПСС членаца А. И. Поленникова беседа ешначаьрга, тракторно - хкаш лелалеча бригадана тІе шера кулгалдеш воччу по ший квалификацин лаьккъа хІама эла ца хиндо. Партмоне шийна ял замечани чиса а лаьрхІа Серноводски юртбохьама техникуме деша эттар а. «Восход» колхоза юхьхьанцарча партийни организаце беседа дилар коммунистаца С. Шапиева. Партийни организацеста хоам а ца беш кІанчаьа «Дилаьх» цІахлелеш хьалха выгоров яь вар ид. Хіаьта цунца къамаьл деш гучаІаьлар хіанз лоояьгІа ца поьлаш шийгарг лелорш ца хетаьв хьалха. Карабулакски агрохимически реагентий завода коллективе. Балха а общественни вахаре а коммунисти хьинан айдаьс де лелорех лаьйа кочта бола кІамзьа дова коммунистаца. Гуш дар паччаьхьакан плани социалистически деккхарашш кхоачашдо ши ши дукъа дог ду. Кирова цІерагІча колхоза, «Сунжанефть» НГДУ РИТС-2 коллективашка чакхъьаьжча собранеша пийшо «Партийни вахаре лелорехь коммуни кхоачашъяьр бу» да хІара коммуниста бехктокхам», «Коллективна кхъьяра тІулаккхаза хІара коммуниста бехктокхам» яра цешаш. Дукхаха, партийни организацешка хан-хаиначьа бе седаш ю, лекшеш ешначь коммунизм хьалъеча хІаиза ваха тІаьхьа моьттура лаьрхІан лаьккабахьа, партийни демократех дисциплинахьа, партех чІенийн устарни деккарех, коммунистий политически моральни кхетамаш.

Массово - политически организационно - технически мероприятеш къьаьст-къьастача коммунисташа ева беседаша ІаІахьий ыш. Беседаш кечттера дахьке шоай производственни деккхараш лерттІа кхоачаш ца деча, къьаьхгама дисциплина тоахлеча, шоай идейно - политически боккъе хаьа лаьх ца беча, общественни ваЗаре хьинаре дожьа па лоаьлча парте чІенашна еш я. Цу тІулаккхаш лиха бемат воал. Коммуниста хІалдар хилар дожьа хьоме чакхъьоьлча ду беседаша пчІа омалаш дикагІа йовзийтара, цунна сий кхоачамбацараш ІІаІахьийтара, партийни балха хьинарг ца дакъа лацийтара новкъосташ ду.

«Ассиновский» совхоза партийни организаце КПСС члена И. Л. Збуґчака тІехьажкха къьаркъьа мелларш шийг балха деккхарашш ду къьаь дог ду. Заявка оьлйаьл «Іоагіта бехк бий. Цу къьаьхьа партийни организаце секретара А. И. Кирилова цІенкашта къьаьв лиг ца ю. Цул тІехьа ІаІобена лош кхоачашдо по. Хіанз балха а вахаве а шийгарг лелорш дойтташ ви.

XIX паотсьезда цІерагІча колхоз партмоне КПСС членаца А. И. Поленникова беседа ешначаьрга, тракторно - хкаш лелалеча бригадана тІе шера кулгалдеш воччу по ший квалификацин лаьккъа хІама эла ца хиндо. Партмоне шийна ял замечани чиса а лаьрхІа Серноводски юртбохьама техникуме деша эттар а. «Восход» колхоза юхьхьанцарча партийни организаце беседа дилар коммунистаца С. Шапиева. Партийни организацеста хоам а ца беш кІанчаьа «Дилаьх» цІахлелеш хьалха выгоров яь вар ид. Хіаьта цунца къамаьл деш гучаІаьлар хіанз лоояьгІа ца поьлаш шийгарг лелорш дойтташ ви.

Беседаш яра соьга шера пайда эи Сунженски района партийни организацеста къьаьт-къьастача коммунистаца болх бана йолча кхыча формаех а: уставни деккхараш кхоачашдарах коммунистий отчетаница лаДуот, шоай партийни деккхараш тІедеккхара тІулаьх тоаду. Цу дерригне йиш хуълийт КПСС членийн парте членашна кхаьдинарг хьинар дйле, дисциплинина тІоаргІе.

Партийни документаш хувцара кийчо ева хана партмокашнен партийни боюшеи техкаш юхьыьг парча партийни организацешка болх парте членашта юкъе дІаьюха мишта бекъ шоай деккхараш коммунистаца кхоачашдара тІе хьожам лоаттабеча мишта латт. Цига ужалхо шоай коммунисташ КПСС Уставо дІадеккхара кхоачаш ца деш хиларг ешначь дог ду. Цу дакъе эггара йоккхаг Йолча, сигала гІолла лелача ТУ-114, ИЛ-62 яхача советски лайнераташ а. Хіанз дукъхьалкхара тІулаш да йиш хургйолаш кийчъя я из

ИШТТА ЯХ, КЪАХЬЕГ

Лаьрхlа а йоагlаш районе дикагlйола доярка лоархl Нагумановс Галинаиг. 30 шу да но «Красный пахарь» колхозе шуний-товарни ферме хъажъага къахьега. Даьхен кортамухьалете бахьан фашисташа кхиза тlом лаьттача 1942 шера эгlара хьалхе балха йоагlаш 15 шу мара лаьтlо Галинаи. Доярка яр цуи на-на. Цо безабалитар йоlа доярка болх. Хьамсарца Даьхенга эгlара йоагlаrlа кортбоахама продукташ эцача цу дахьа шерашка шоаш да кхобеш къахьйагlо нанаси йолоп.

— Хlинца дохкаи дегтар а тlекъа дегрига балхаш механизаци кь да ферммашка. Хьайбаш чудохаяхьу помещеноп йlайха, цlена, сийрда я. Дукхха а аттагlа, цlеларlа да хьайбаш леладеларий болх, дlавеш а а даккхагlа да, — йоах Галина Сагlаевнаиг. Хьайбаната гlуллакх дар цуи самал а хlинца цунца йlсай, ферма цоллагlа йоlа цlен колхозерга йоаш хlинца дlаэттай. Нагумановайгара дохкха беркат, найда бьшнаб фермана, коллективана, хlинца ыхча ше пата болх беш йоаккха ча хана къахьегаша а вахара а шийгара хьокхам телаш хьайбоагlа иш. Шийг душа йlалаца тlера йоацца цо божкаца безамца дуца коллективах, къгlара толамех.

Хелен сийдолаш ба Галина Сагlаевнаеча хьабена къахьегама ниъкъ. Дукха шек йоаккха хьалоаш духьайийнна, цхьабакъда, шиг болх безаш йоlа хьашо дола доярка котийнна царел. Цунга дьежжа йоккха я цуи балха оьсат. Хlаьта цо яь хьуа ца оп дlа а ду новкъосташа, къьсста а къонача доярката. Кхечар йlалоаца а мегарийолаш цьа оамаз я Нагумановаг. Балхаца сакъердалу цуи, дlаделадь моллагlа гlуллакх тlекъа цо доаккхаи шиг ханнаъка хьоаначу.

Мугlареруча доярката лекха хьалхедиспозеции къахьегата кхаччална никъ хьабенаб цо. Дукхахза ВДНХ яхийта хиннаб. Шо леладелч цьабакъда цига доаалду цо, бона да цуи чж. Новкъосташ ферма хьалхагlоша хьачох, цlеккха а йисаиг Галина Сакlаевнаеча шурх яккхара плановни заделиг яхочачи та кlулиш. Дукхочча хlиттадеш цо, шолгlа сарлре йолаш хьажъегаш хьайбоагlа иэ.

Уьк тlехьхарча массехк шера хlинца кхобаеча Iаттагара 3800 килограммаца йlсаделира тlера яьккхиеш цо. Цу шерашка 3840 килограммгара дlаяхочаш бестташ а яхьд.

Дlадаха шу мел хала дар дуцца на дешап массанена а дина хов. Цудухьа цунга хьежжа задани а йоагlа енгиэр хьайбаш леладеларашта. Хlара кхобаеча Iаттагара 3400 килограмм совгlа шура яьккхар Нагумановаг. Хlаъта ше леладелга дерригача йоахаигара 60 тонн шура а йоаккхаш дикка тlекъхочачашъьш цо плановни задани. Уьк тlехьарца шерашка доярката юкъе йоркача яхьк котало яхарах. «Районе дикагlйола доярка» яха шиъ диплом сенай цунна. Цун къьсстана боагlаш мар а йоаш районе Сайлен Кижжка тlа дlаяхьай Нагумановаца Галина Сакlаевнайай цlи.

Дьахе бахьан ше ца хlоеш цо хьанаеч тlекъхочачашъьш цунна паччахьакхеп совгlаташ тийнаш Нагумановайна. 1966 шера цунна делар вай межка эгlара дезаца дола совгlат — В. И. Ленина ордена. Дезаца совгlато дог гlоздьакхача, вахар сийрдалдакха. ча Нагуманова Галина Сакlаевнаеча дlахо йолаеча хама мишта болх баьб дьахьокхаш масаллен дола доллаергда вай. 1970 шера Ленински Юбилейни медали 1971 шера Къьхьегама Шеча Байраха ордоли ду цунна. Цо тlекъа цунна шиъ дошоп вожаш дотоп богзеп яьк медаль а дlаделорlаергьа вай.

— Хьанаре йоллеп дика сагlа я, — "оал Нагумановайн ферма болхлоша, Иштта дика тешаа ду цунна из мел йоьллеаца а. Атта дац ше дикаца ayвцийта, Сагlаеча дуца ма йоаш, къьссташ чоле мара иштта сийдаргдац. Иштта я Галина Сакlаеиеча. Шийна я болх бе хоп цунна. накага а болх хьабаб цо. Новкъосташ болх безабалитар, чи хlама хьаде баьца хов. балха хенах пайда эца цо Iомабу цо. Хьайбаш продукташ дукхагlа яхара эцаеча Россииски Федерацин совгlата лаьрхlа ахча делар.

Нагуманова Галина Сакlаевнаеп гlуллакх дьал а лаьца сийдоаш леладелеп коробкаш болх безабалитар, уж ба цо хьежаш къьсстагама новкъа баьнна къона доярката комсомольнаш Кокюзова Маймагат, тайпанаеч Нагуманова Тамара. Фермаца дохкаи болх безабалитар, уж хlама хьаде баьца хов. балха хенах пайда эца Iомабу цо. Хьайбаш продукташ дукхагlа яхара эцаеча Россииски Федерацин совгlата цига доаалду цо, бона да цуи чж. Новкъосташ ферма хьалхагlоша хьачох, цlеккха а йисаиг Галина Сакlаевнаеча шурх яккхара плановни заделиг яхочачи та кlулиш. Дукхочча хlиттадеш цо, шолгlа сарлре йолаш хьажъегаш хьайбоагlа иэ.

Уьк тlехьхарча массехк шера хlинца кхобаеча Iаттагара 3800 килограммаца йlсаделира тlера яьккхиеш цо. Цу шерашка 3840 килограммгара дlаяхочаш бестташ а яхьд.

Дlадаха шу мел хала дар дуцца на дешап массанена а дина хов. Цудухьа цунга хьежжа задани а йоагlа енгиэр хьайбаш леладеларашта. Хlара кхобаеча Iаттагара 3400 килограмм совгlа шура яьккхар Нагумановаг. Хlаъта ше леладелга дерригача йоахаигара 60 тонн шура а йоаккхаш дикка тlекъхочачашъьш цо плановни задани. Уьк тlехьарца шерашка доярката юкъе йоркача яхьк котало яхарах. «Районе дикагlйола доярка» яха шиъ диплом сенай цунна. Цун къьсстана боагlаш мар а йоаш районе Сайлен Кижжка тlа дlаяхьай Нагумановаца Галина Сакlаевнаеча цlи.

Дьахе бахьан ше ца хlоеш цо хьанаеч тlекъхочачашъьш цунна паччахьакхеп совгlаташ тийнаш Нагумановайна. 1966 шера цунна делар вай межка эгlара дезаца дола совгlат — В. И. Ленина ордена. Дезаца совгlато дог гlоздьакхача, вахар сийрдалдакха. ча Нагуманова Галина Сакlаевнаеча дlахо йолаеча хама мишта болх баьб дьахьокхаш масаллен доллаергда вай. 1970 шера Ленински Юбилейни медали 1971 шера Къьхьегама Шеча Байраха ордоли ду цунна. Цо тlекъа цунна шиъ дошоп вожаш дотоп богзеп яьк медаль а дlаделорlаергьа вай.

— Хьанаре йоллеп дика сагlа я, — "оал Нагумановайн ферма болхлоша, Иштта дика тешаа ду цунна из мел йоьллеаца а. Атта дац ше дикаца ayвцийта, Сагlаеча дуца ма йоаш, къьссташ чоле мара иштта сийдаргдац. Иштта я Галина Сакlаевнаеча. Шийна я болх бе хоп цунна. накага а болх хьабаб цо. Новкъосташ болх безабалитар, уж хlама хьаде баьца хов. балха хенах пайда эца цо

СОВГІАТАША ХЬИНАР СОВДОАХ

Юртахоша чӀоагІа сий ду Сунженски района ГалашкарчӀа № 22 йолча аптека заведующай Татьяна Лидай, Пугоева Мадинай. Аптеке вена сар задий гӀулакх а дий дІавохйит цар. ХІаъта нах а кІезига хилац аптеке. Цу чу я ихи бІаь тайнара молхаш. Цуо совгІа бІаь тайна хьакмайче йиш йолаш а я.

Ялх шу да Таташева Лидас аптеке болх бу. Ялх шера дакха гІалат доапаш хьайоагІа яз. ХІана ваьча комсомолка дика кхетаду пах лозарах лозарах гӀулакх ятгара лозархІамеГіа долга.

Берригача советски наьха сана ца ирахь, доккхаьлах дийг за наьсаюй деташ. Дагабола, дІаъхьа ала, дІахо баьъа беза нисбеллабеб кастчаста гуллу уж.

Дег тІара чӀоагІа къоабаллъяь тІяйлаш тар цхьана яьча торжественни заседане КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Боежнева СССР 50 шу дийрига яь доклад. Цун хетаь митингаш чакхьяьлий ухгаза массанахь а. 50 шера дай мехкарга вежаррашка долчу къаьнина баьна пачхьа итог еш доад документ хинна Іаш из, йоах наьсархоша. Дег тІара мога а ю хьа а ловц района къаьхьегамхоша вай партеи правительствани чакхйоккхаш йола ленински къамйи политика.

— Дунен мехкашта хьокхаве ба тахан вай партеи правительствани вайна хьеха ишкъ, — аьлав «Электроинвестмент» йухча заводе хиънча митинге ще къамьяь деш Октябрьски революцин орденоллеча литейнича М. Гилатулина. — Оха къаьхьегамца дебаделла Лъаьен беркат.

Литейнийи цех заводе кхычарна юкъе масаза а хьалъле леламеш хьаЙоагІа. Оцар завода беррига болллоць санна алкхъа темпашца дІайоллаяь пар пятилетка тух лозарХІамерча шера стаюг а.

Дукхъа ха йоаьшаш цъьяьхъа а дог гІолдоаккха кхаъ бера Наьсарг: Ноччи-ГІалгІай АССР Октябрьски революцие ордена тІехьха халхъий ДоттарІала орден а еннай, цьяна. Ший тайнара пІей хьлар чухъаза цу лог гІолалъяьхъа ча хоама хетадаь. Массайолчу предприятеихь, организацеца торжественни митингаш хилар. Эттера цъьяьхъа из цехлер «Электроинструмент» заводе. 800 сат гулвелар предприяте доккхъча залеПартена, правительствана барнкал оелаш, рёспублика сий шоаш къаьхьегача лакха лоаттадергІахдарах ерригача коллектива цІерагІа кхамъяьлаш дир слесара-сборщица Л. Котиевас, токараша Я. Сагова, М. Ебалова, кхычар:

Из санна митингаш хинго мельзаьводе, мехкашта хьоаьдеш, кхычаьлъ.

— Партеи правительстваца ишта мах бара айду тха къаьлдегама хьинар. — йоахар «Назаровский» совхоза мастерскеика хинчача митинге трактористка Бекова Наисас. — Пятилетка кхоалаГІча шера дика кийчо еш да тхо, механизатораш. Дахьенна биллан тха новкъостий а. Тха районерча 12 механизатора